

จดหมายข่าว

เพื่อการเตือนภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

สร้างความเชื่อมั่น ในองค์กรด้วย “ธรรมาภิบาล”

ปีที่ 8 ฉบับที่ 66 เดือนธันวาคม 2560

มาตรฐานสำหรับผู้ตรวจประเมินระบบการจัดการความปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ
แนวโน้มของอุตสาหกรรมสารสนเทศและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
ความเคลื่อนไหวการพัฒนามาตรฐานใหม่ของประเทศไทย

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

ปีที่ 8 ฉบับที่ 66 เดือนธันวาคม 2560

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI
1025, 2nd 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Samsen Nai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

ทอม บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนธันวาคม 2560 ทีมงาน Intelligence Unit ได้สรุปบทความเรื่องมาตรฐานสำหรับผู้ตรวจประเมินระบบการจัดการความปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ และ แนวโน้มของอุตสาหกรรมสารสนเทศและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง Standard Warning ความเคลื่อนไหวการพัฒนามาตรฐานใหม่ของประเทศไทย และบทความเกี่ยวกับสร้างความเชื่อมั่นในองค์กรด้วย “ธรรมาภิบาล”

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit
ทอม บก.

มาตรฐานสำหรับผู้ตรวจประเมินระบบการจัดการความปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธุรกิจที่ยังคงสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการให้ได้ตามที่ลูกค้าคาดหวัง จำเป็นจะต้องมีการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่มีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากมหาศาลได้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องคำนึงถึงเพื่อผู้บริหารและบริษัทที่ดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งอาจถูกคุกคามด้วยไซเบอร์อาชญากรรม ความเสียหายที่ได้รับผลกระทบจากภัยทางไซเบอร์นั้นมีนับตั้งแต่เรื่องทั่วไปอย่างการฉ้อโกงที่ทำให้ดารหรือคนดังต้องรู้สึกอับอายไปจนถึงการสูญเสียบันทักข้อมูลทางการแพทย์ และการคุกคามเพื่อเรียกค่าไถ่ซึ่งโจมตีองค์กรยักษ์ใหญ่ต่างๆ

ในเมื่อข้อมูลขององค์กรประกอบไปด้วยข้อมูลสารสนเทศส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางการแพทย์หรือการเงิน บริษัทจึงจำเป็นต้องมีข้อบังคับทั้งในเชิงกฎหมายและจริยธรรมเพื่อให้ข้อมูลปลอดภัยจากอาชญากรรมทางไซเบอร์ ดังนั้นมาตรฐานชุด ISO/IEC 27000 จึงเกิดขึ้นเพื่อช่วยให้องค์กรสามารถจัดการกับความมั่นคงปลอดภัยของทรัพย์สิน เช่น ข้อมูลทางการแพทย์ สิทธิบัตร สิทธิทางปัญญา ข้อมูลพนักงานและข้อมูลของผู้อื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบ เป็นต้น ISO/IEC 27001 เป็นมาตรฐานที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดในกลุ่มมาตรฐานที่เป็นข้อกำหนดสำหรับระบบการจัดการความมั่นคงปลอดภัยด้าน

สารสนเทศ (Information Security Management System: ISMS) ซึ่งองค์กรต่างๆ สามารถขอรับการรับรองได้ตามความสมัครใจ สำหรับคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจประเมินบริษัท มาตรฐานดังกล่าวอาจเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน การเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจประเมินจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมตัวและใส่ใจในรายละเอียด ซึ่งมาตรฐาน ISO/IEC 27007 Information technology — Security techniques — Guidelines for information security management systems จะช่วยในเรื่องการตรวจประเมินให้มีความแม่นยำ และยังช่วยให้ทั้งผู้ตรวจประเมินและผู้ได้รับการตรวจประเมินมีแนวทางการเตรียมตัวที่ชัดเจน

นอกจากนี้ มาตรฐานนี้ยังเป็นการเตรียมแนวทางการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ ซึ่งเป็นปฏิบัติการตรวจประเมินระบบที่มีความสอดคล้องกับ ISO/IEC 27001 และสามารถและการประเมินของผู้ตรวจประเมินระบบ ISMS

นอกจากนี้ มาตรฐานนี้ยังเป็นการเตรียมแนวทางการสำหรับการตรวจประเมินข้อกำหนดทั้งหมดที่ระบุใน ISO/IEC 27001 ซึ่งตั้งใจใช้ร่วมกับแนวทางที่อยู่ในมาตรฐาน ISO 19011: 2011 และเป็นไปตามโครงสร้างมาตรฐานของไอเอสโอ

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2232.html>

แนวโน้มของอุตสาหกรรมการขนส่งและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

อุตสาหกรรมการขนส่ง หรือ โลจิสติกส์ ถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ และสามารถเชื่อมโยง อุตสาหกรรมจากทั่วโลกได้ ซึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจนี้ เช่น ความกดดันด้านคุณภาพการให้บริการโดยมีต้นทุนในการดำเนินงานต่ำ และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการนำมาตรฐานมาประยุกต์ใช้จะช่วยในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลายหน่วยงานมีการพัฒนามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง เช่น ISO 9897:1997 Freight containers -- Container equipment data exchange (CEDEX) มาตรฐานตู้คอนเทนเนอร์ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลอุปกรณ์คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีมาตรฐานในซีรีส์ (Series) เดียวกัน จำนวน 6 ฉบับ และ BS EN 13382:2002 Flat pallets for materials handling. Principal dimension. ที่เป็นมาตรฐานพาเลทแบบแบนสำหรับการจัดการวัสดุและหลักการด้านมิติ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ใช้มาหลายปีแล้ว

ข้อดีที่ชัดเจนของมาตรฐาน คือ ช่วยสนับสนุนการแลกเปลี่ยนสินค้าทั่วโลก ชักจูงอุปสรรคทางการค้า ปรับปรุงกระบวนการขนส่งและสร้างภาษาที่ใช้ร่วมกันสำหรับผู้เข้าร่วมตลาดทั้งหมด

และในยุคโลกาภิวัตน์และยุคที่ระบบดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้เร่งให้การไหลเวียนของสินค้าทั่วโลก และการเพิ่มขึ้นอย่างมากของการเชื่อมต่อและกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างจุดเริ่มต้นและจุดบริโภค ดังนั้นจึงเกิดรูปแบบธุรกิจใหม่ ผู้เข้าร่วมธุรกิจใหม่รายใหม่ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่นำมาใช้เพื่อให้สร้างนวัตกรรมให้แก่ลูกค้าและการปรับปรุงกระบวนการให้บริการ เช่น ระบบการขนส่งอัจฉริยะ ซึ่ง ISO ได้จัดตั้งคณะกรรมการวิชาการระบบการขนส่งอัจฉริยะ หรือ ISO/TC 204 Intelligent transport systems ขึ้นเพื่อพัฒนามาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ISO/TS 24533:2012 ข้อกำหนดด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและการขนส่งระหว่างกัน

สำหรับการขนส่งทางถนน และมีมาตรฐานที่ประกาศใช้แล้วกว่า 200 ฉบับ รวมถึงมาตรฐานทั้งนี้ อุตสาหกรรมการขนส่งถือเป็นอุตสาหกรรมของไทยที่มีข้อได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ เพราะประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน และยังเป็นจุดเชื่อมต่อกับอินเดียและจีนอีกด้วย ซึ่งจัดเป็น 1 ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ หรือ New S-Curve ที่จัดรวมอยู่กับอุตสาหกรรมการบิน ซึ่งรัฐบาลไทยตั้งเป้าหมายในการพัฒนาและสนับสนุน ซึ่งผู้ประกอบการที่อยู่ในอุตสาหกรรมสามารถนำมาตรฐานที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพในการดำเนินงาน และช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในการส่งมอบบริการให้แก่ลูกค้า เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันต่อไป

ที่มา :

- ISO Focus #124 กันยายน – ตุลาคม 2017
- www.iso.org
- <http://www.industry.go.th>

Standard Warning

ความ
เคลื่อนไหว
การพัฒนา
มาตรฐาน
ใหม่
ของ
ประเทศไทย

Intelligence Team

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) มีแผนงานในการพัฒนามาตรฐานในปี 2561 โดยจำแนกเป็น มาตรฐานบังคับ มาตรฐานสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของรัฐบาล (S-Curve / New S-Curve) และมาตรฐานสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) หรือ มาตรฐานเอส. (มอก.เอส.) ดังนี้

มาตรฐานบังคับ จะมีการออกมาตรฐาน 7 รายการ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้งานให้กับประชาชน และป้องกันสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานเข้ามาในประเทศไทย ได้แก่

- มาตรฐานยางล้อรถยนต์และส่วนพ่วง
- มาตรฐานยางล้อรถยนต์เชิงพาณิชย์ และส่วนพ่วง
- มาตรฐานยางล้อสำหรับรถจักรยานยนต์
- มาตรฐานเสียงจากยางล้อที่สัมผัสผิวถนน การยึดเกาะถนนเปียก และความต้านทานการหมุน
- มาตรฐานเก้าอี้สนาม เตาบาร์ ในที่อยู่อาศัยและงานทั่วไปที่มีจุดประสงค์คล้ายกับชุดสายพ่วง
- มาตรฐานหลอดฟลูออเรสเซนต์ชนิดกะพริบ
- มาตรฐานหลอดบัลลาสต์ในตัวสำหรับการให้แสงสว่างทั่วไป

มาตรฐานสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของรัฐบาล โดยจะออกมาตรฐานอีก 157 มาตรฐาน โดยแบ่งเป็นมาตรฐานตามกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (กมอ.) แล้ว 40 มาตรฐาน ดังนี้

- กลุ่มการแพทย์ครบวงจร 11 มาตรฐาน เช่น อุปกรณ์ยึดตรึงกระดูกภายนอกบริเวณข้อศอก อุปกรณ์ยึดตรึงกระดูกสันหลัง เป็นต้น
- กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 10 มาตรฐาน เช่น วิศวกรรมซอฟต์แวร์และระบบการใช้สิ่งเคลื่อนหรือสิ่งหล่อสำหรับป้องกันมลพิษ เป็นต้น
- กลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร 7 มาตรฐาน เช่น เคมีวิเคราะห์วัตถุเจือปนอาหาร แป้งสาลีชนิดทำเค้ก แป้งสาลีชนิดทำขนมปัง
- กลุ่มอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ 5 มาตรฐาน เช่น บริษัทไฟฟ้าสำหรับรถราง
- กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ 5 มาตรฐาน เช่น ระบบประจุไฟฟ้าของยานยนต์ไฟฟ้า
- กลุ่มอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 2 มาตรฐาน เช่น พลาสติกชีวภาพ

ส่วนมาตรฐานอุตสาหกรรมเป้าหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินการมี 117 มาตรฐาน แบ่งเป็น หน่วยงานเพื่ออุตสาหกรรม 31 มาตรฐาน อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร 29 มาตรฐาน อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร 28 มาตรฐาน อุตสาหกรรมรถยนต์สมัยใหม่ 18 มาตรฐาน และอุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ 11 มาตรฐาน ซึ่งจะเร่งดำเนินการและมีผลบังคับใช้ในปี 2561

มาตรฐานสำหรับผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) หรือ มาตรฐานเอส. มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการผลิตและบริการของผู้ประกอบการ โดยในปี 2561 จะพัฒนามาตรฐาน มอก.เอส จำนวน 20 รายการ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในธุรกิจท่องเที่ยวและสปา เพราะมีเอสเอ็มอีในกลุ่มนี้เป็นจำนวนมาก และสอดคล้องกับนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาล ซึ่งการพัฒนามาตรฐานในครั้งนี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมีความไว้วางใจ ทั้งมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ และบริการ โดยจะอิงกับมาตรฐานของฝ่ายจัดซื้อของโรงแรมชั้นนำ ซึ่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่จะจัดทำมาตรฐาน เช่น แชมพู สบู่ก้อน สบู่เหลว ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว แป้งฝุ่น แป้งน้ำ สบู่ซักผ้า เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าขนวม ผ้าปูที่นอนปลอกหมอน ผลิตภัณฑ์เครื่องเขียน และดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นต้น ซึ่งเมื่อมีมาตรฐานแล้ว ก็จะผลักดันให้เอสเอ็มอีพัฒนาไปตั้งมาตรฐานที่กำหนดต่อไป

มอก.เอส จะเป็นมาตรฐานเฉพาะ และเป็นมาตรฐานใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน ซึ่งแม้ว่าสินค้าบางประเภทจะมีมาตรฐานเดิมอยู่แล้ว เช่น แชมพู สบู่ แต่ มอก.เอส จะเป็นมาตรฐานสินค้าสำหรับสปาโดยเฉพาะ ซึ่งจะมีความเหมาะสมกับธุรกิจนี้มากที่สุด ซึ่งจะต้องผ่านการตรวจสอบ และมีหลักเกณฑ์การควบคุมมาตรฐานที่เข้มงวด โดยในอนาคตจะมี มอก.เอส ออกมามากขึ้นเรื่อยๆ ตามความต้องการของผู้ประกอบการ

จากการดำเนินงานของ สมอ. ในครั้งนี้ จะให้ผู้ประกอบการผลิตในอุตสาหกรรมยานล้อและอุตสาหกรรมอุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าในประเทศควรต้องมีการศึกษามาตรฐานบังคับฉบับใหม่และเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงการผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีความสอดคล้องตามมาตรฐานดังกล่าว ในส่วนของมาตรฐานที่รองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ก็จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและปลอดภัยในการใช้งาน และยังเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมได้อีกด้วย และในส่วนของมาตรฐาน เอส. ที่พัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจและคุณลักษณะของเอสเอ็มอี ก็จะช่วยให้ภาคอุตสาหกรรม/บริการ ที่เกี่ยวข้องมีการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือ อันจะนำไปสู่เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันได้ต่อไป

สร้างความ เชื่อมั่นใน องค์กรด้วย “ธรรมาภิบาล”

จากรายงาน 2017 Edelman Trust Barometer กล่าวถึงระดับความเชื่อมั่นในธุรกิจต่างๆ ซึ่งไม่แตกต่างกันจากภาคธุรกิจเท่าใดนัก โดยในรายงานบทสรุปผู้บริหารพบว่าความเชื่อถือเป็นประเภทขององค์กร 4 ประเภทมีแนวโน้มลดลง ได้แก่ รัฐบาล ภาคส่วนของธุรกิจ สื่อ และองค์กรเอ็นจีโอ ดังนั้น ความท้าทายก็คือจะทำให้ที่้องค์กรต่างๆ ได้รับความเชื่อมั่นมากขึ้นและสร้างความยั่งยืนได้อย่างไร อันที่จริงแล้ว โครงการใหม่ๆ ในการพัฒนามาตรฐานสากลสำหรับภาครัฐเป็นสิ่งที่จะช่วยยกระดับความเชื่อมั่นและสร้างความยั่งยืนได้

ตัวอย่างข่าวการล้มละลายเมื่อหลายปีที่ผ่านมาของบริษัท เอ็นรอน บริษัทด้านพลังงานของสหรัฐอเมริกา และข่าวภาวะเกือบล้มละลายของบริษัท เลห์แมนบราเธอร์ส สถาบันการเงินของสหรัฐอเมริกา สะท้อนภาพความเชื่อมั่นในธุรกิจอย่างเห็นได้ชัด

ในขณะที่กฎระเบียบและกฎหมายเป็นพื้นฐานที่จำเป็น แต่ธรรมาภิบาลที่แท้จริงจะช่วยยกระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานในระยะยาวที่ก้าวล้ำไปมากกว่าเพียงเรื่องของกฎระเบียบและกฎหมาย ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อถือและความมีประสิทธิผล ในบริษัทนี้ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญของไอเอสโอที่เชี่ยวชาญเรื่องธรรมาภิบาล (ISO/TC 309) เพิ่งเปิดไฟเขียวให้พัฒนามาตรฐานแนวทางสากลของไอเอสโอที่ช่วยให้องค์กรจัดทำแนวปฏิบัติของธรรมาภิบาลที่ดี ซึ่งก้าวไปไกลมากกว่าการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมในคุณค่าในระยะยาวโดยรวม

เอ็กเซล คราวทาสกี ผู้ประสานงานร่วมของกลุ่มงานที่กำลังพัฒนามาตรฐานดังกล่าวซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศตรินิแดดและโตเบโก (The Trinidad and Tobago

Bureau of Standards: TTBS) ซึ่งเป็นสมาชิกของไอเอสโอจากประเทศตรินิแดดและโตเบโก กล่าวว่ามีความมาตรฐานธรรมาภิบาลหลายมาตรฐาน ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถนำไปปรับใช้กับองค์กรได้ เช่นในเรื่องของการตัดสินใจ เป็นต้น เมื่อมีการเชื่อมโยงและการพึ่งพิงระหว่างกันมากขึ้น ความสำคัญในเรื่องธรรมาภิบาลจึงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานนี้จึงสามารถปิดช่องว่างด้านการมาตรฐานโดยยอมให้มีการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ต่อองค์กร ไม่ว่าจะเป็นภูมิภาคต่างๆ หรือเพียงแค่เป็นธุรกิจขนาดเล็กซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อธรรมาภิบาลที่ดีขึ้น

วิกตอเรีย เฮิร์ธ ผู้ประสานงานร่วมของกลุ่มงาน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศอังกฤษ (BSI) กล่าวว่าประโยชน์ของธรรมาภิบาลนั้นสามารถเห็นได้อย่างเด่นชัด กล่าวคือ สามารถลดความเสี่ยงของอะไรก็ตามที่จะทำให้องค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง องค์กรที่มีธรรมาภิบาลที่ดีจะได้รับความเชื่อถือและดึงดูดคนที่มีความสามารถเข้ามาทำงานด้วยซึ่งจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนสมรรถนะองค์กรและการลงทุน มาตรฐานใหม่ดังกล่าวจึงมีศักยภาพที่จะเพิ่มจำนวนองค์กรที่มีความยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายสำหรับนักลงทุนและสังคมโดยรวม สำหรับมาตรฐานแนวทางใหม่สำหรับธรรมาภิบาลขององค์กรมีกำหนดจะตีพิมพ์เผยแพร่ภายในปี 2563 (ค.ศ.2020)

ที่มา:

1. <https://www.iso.org/news/ref2229.html>
2. <https://www.edelman.com/executive-summary/>